

SCENARIUSZ LEKCJI

Autorstwo:	Zakład Edukacji Artystycznej UMK
Przedmiot:	Plastyka
Temat zajęć:	Jestem młodym architektem. Projektowanie planu miasta
Grupa docelowa:	II etap edukacyjny, szkoła podstawowa, klasa 4-7
Ogólny cel kształcenia:	Uczeń zapoznaje się z tworzeniem planu miasta.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym 5) umiejętność uczenia się 8) świadomość i ekspresja kulturalna
Podstawa programowa	<p>I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła. Uczeń:</p> <p>1) wykazuje się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, architektury (łącznie z architekturą wnętrz), rysunku, scenografii, sztuki użytkowej dawnej i współczesnej (w tym rzemiosła artystycznego); rozumie funkcje tych dziedzin i charakteryzuje ich język; rozróżnia sposoby i style wypowiedzi w obrębie dyscyplin; zna współczesne formy wypowiedzi artystycznej, wymykające się tradycyjnym klasyfikacjom, jak: happening, performance, asamblaż; sztuka nowych mediów;</p> <p>3) klasyfikuje barwy w sztukach plastycznych; wykazuje się znajomością pojęć: gama barwna, koło barw, barwy podstawowe i pochodne, temperatura barwy, walor barwy; rozróżnia i identyfikuje w dziełach mistrzów i własnych kontrasty barwne: temperaturowe, dopełnieniowe i walorowe; podejmuje działania twórcze z wyobraźni i z zakresu interpretacji natury, uwzględniające problematykę barwy;</p> <p>II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych. Uczeń:</p> <p>6) stosuje różnorodne techniki plastyczne (proste techniki graficzne, rzeźbiarskie, malarskie, elementy obrazowania cyfrowego fotograficznego i z wykorzystaniem wybranych graficznych programów komputerowych);</p> <p>7) podejmuje działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia; projektuje i realizuje formy dekoracyjne, podnoszące estetykę otoczenia (wykorzystuje elementy gotowe, aranżując własny pokój, np. projektując nakrycie stołu na uroczystość rodzinną z wykorzystaniem m.in. dekoracji kwiatowej; uwzględnia zasady estetyki podawania potraw).</p>

Cele (szczegółowe) operacyjne:	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizować plan miasta; • wyjaśniać pojęcia: • architektura, urbanistyka, metropolia; • rozpoznawać typy planów miasta.
Metody/techniki kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja. 2. Dyskusja. 3. Ćwiczenia. 4. Mapa myśli.
Formy organizacji pracy:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca nauczyciela z uczniami. 2. Praca indywidualna ucznia.
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
<p>Uczniowie wysłuchują fragment audiobooka, dotyczący architektury i urbanistyki i rozwiązują zadanie 1 i 2, dotyczące architektury i urbanistyki.</p> <p>Nauczyciel wprowadza uczniów w temat lekcji omawiając czym zajmują się architekci, urbaniści i konserwatorzy zabytków.</p>	
Faza realizacyjna:	
<p>Nauczyciel wyjaśnienie pojęcie ładu przestrzennego. Tłumaczy również czym jest przestrzeń wiejska a czym teren miejski. Dyskusja uczniów, nauczyciel prosi o wskazanie różnic pomiędzy przestrzenią wiejską, a miejską.</p> <p>Nauczyciel tłumaczy pojęcia: rewaloryzacja konserwatorska, konserwacja zachowawcza, rewitalizacja, tworząc mapę myśli. Uczniowie zapisują poznane informacje.</p> <p>Nauczyciel omawia z uczniami bardziej szczegółowe pojęcia i tłumaczy czym są osie architektoniczne na których tworzy się plan miasta. Rozróżnia czym jest oś główna, a czym oś poprzeczna czy podrzędna. Tłumaczy czym są dominanty kompozycyjne.</p> <p>Następnie uczniowie zapoznają się z zamieszczonymi planami miast. Nauczyciel pokazuje na przykładach jak przebiegają osie architektoniczne i gdzie znajdują się dominanty.</p> <p>Uczniowie w parach, na przykładowych planach wskazują osie poprzeczne, podrzędne oraz dominanty.</p> <p>Nauczyciel sprawdza poprawność wykonanego ćwiczenia.</p> <p>Nauczyciel pokazuje uczniom jak wyglądają różne rodzaje planów miasta, np.: promienisto koncentryczny plan miasta, szachownicowy plan miasta oraz liniowy plan miasta.</p> <p>Nauczyciel opowiada uczniom o podziale budynków zgodnie z ich przeznaczeniem. Nauczyciel wypisuje na tablicy jak dzielimy budynki ze względu na ich przeznaczenie, tworząc mapę myśli.</p>	

Nauczyciel podaje przykłady budynków, uczniowie starają się w parach określić ich przeznaczenie.

Nauczyciel dyskutuje z uczniami na temat zmian jakie zaszły w urbanistyce i architekturze współczesnej. Uczniowie starają się wskazać najważniejsze różnice i podobieństwa.

Praca na dodatkowe 1-2 godziny lekcyjne. Uczniowie indywidualnie wykonują polecenie nr 2: Wyobraź sobie najbliższą okolicę. Na przykład drogę z domu do szkoły albo do jakiegoś ulubionego miejsca. Następnie z pamięci narysuj plan tej okolicy z drogami, chodnikami, zabudowaniami, parkami, itd. Postaraj się o narysowanie tej mapy – planu w taki sposób, aby ktoś idący pieszo i nie znający terenu trafił z Twojego domu do celu. W związku z tym, rysuj plan, który w przybliżeniu będzie odzwierciedlał przestrzenne proporcje.

Gdy plan będzie gotowy pokoloruj kredkami znajdujące się na nim obiekty. Zastosujesz do tego profesjonalny kod:

- 1) niskie budynki mieszkalne zaznacz kolorem jasnobrązowym,
- 2) wysokie budynki mieszkalne, to kolor ciemnobrązowy,
- 3) budynki usługowe zaznaczysz kolorem czerwonym,
- 4) zabudowania przemysłowe oznacz kolorem fioletowym,
- 5) infrastrukturę sportową, rekreacyjną, kompleksy leśne, łąki, skwery i parki zaznacz na zielono,
- 6) jeżeli na Twojej mapie występuje woda pod postacią rzek, jezior, basenów czy fontann, zaznacz je na niebiesko,
- 7) plaże i tereny piaszczyste oznacz na żółto,
- 8) drogi pokoloruj na czarno,
- 9) chodniki i inne miejsca komunikacji pieszej jak i drogi rowerowe zaznacz szarym kolorem.

Następnie opisz swój plan legendą. W tym celu, na główne według Ciebie obiekty nanieś numerację, a w legendzie powtórz numery i dodaj do nich opis. Na przykład: kościół, dom handlowy, teatr, boisko sportowe, park, obiekt zabytkowy, itd.

Faza podsumowująca:

Nauczyciel powtarza pojęcia, które pojawiły się podczas zajęć.

Uczniowie rozwiązują zadania nr 1-6.

Praca domowa:

Praca do wyboru (jedno polecenie).

Po wysłuchaniu audiobooka uczniowie rozwiązują ćwiczenia 3-5.

Polecenie nr 3:

Mając gotowy plan i trochę wolnego czasu wybierzesz się na wycieczkę razem z Twoją mapą. Wydrukuj jeszcze na kartce PLUSY i MINUSY, weź ją ze sobą i idąc zastanawiaj się nad punktami z kartki, zapisuj swoje uwagi. Możesz także wspomóc się aparatem fotograficznym dokumentując obiekty. Następnie po powrocie do domu uzupełnij swój plan o elementy, które zostały pominięte podczas wykonywania pracy z pamięci. Zajrzyj do „plusów i minusów” i policz, których jest więcej. Zastanów się jak poprawić ten stan wizualny i funkcjonalny.

Polecenie nr 4:

W poprzednim ćwiczeniu została wykonana praca koncepcyjna z pamięci, która następnie została zweryfikowana przez pracę analityczno-doświadczalną w terenie.

Teraz zadanie polega na przeprowadzeniu kilku ankiet z dorosłymi i Twoimi znajomymi. Do Twojej dyspozycji e-materiał daje propozycję kilku pytań. Możesz się do nich ograniczyć jak i uzupełnić o swoje własne.

Przykładowe pytania w e-materiale.

Polecenie nr 5

Stwórz własny plan architektoniczno-urbanistyczny miasta na podstawie wiedzy zdobytej na lekcji. Pamiętaj przestępując do pracy, że każda przestrzeń zabudowana w swojej ogólnej kompozycji stanowi system osi i placów, tworzących siatkę połączeń, których istotą jest ruch i przemieszczanie się w przestrzeni tworzącej dynamiczną wręcz sceniczną „dekorację”. Na takiej siatce powstaje miasto będące mieszkaniem, pracą, wypoczynkiem i ruchem. Miasto, które powinno być zakomponowane jak muzyczna partytura wprowadzająca ład w brzmienie wielości instrumentów grających jednocześnie. Będziesz potrzebował arkusz brystolu o formacie A 2, ołówek, linijkę, ekierkę, cyrkiel, gumkę i kolorowe kredki. Jeżeli w domu lub szkole masz dostęp do komputera z programem Flow Architect Studio 3D 1.8.7 (program jest darmowy i stosunkowo prosty w obsłudze), to możesz z początkową pomocą nauczyciela Informatyki wykonać projekt planu miasta na komputerze.